

एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्पास प्रशासकीय
मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा २०१४/प्र.क्र.३१३/आ-५

जी.टी. रुग्णालय आवार, १० वा मजला,
नवीन मंत्रालय, मुंबई-४०० ००९.
तारीख: ०६ जानेवारी २०१५

वाचा -

- १) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्र. बीयुडी २०१४/प्र.क्र.७५/अर्थसंकल्प दि.२७/०६/२०१४.
- २) सहसंचालक, आरोग्य सेवा पुणे यांचे क्र.एरोस/प्रशासकीय मान्यता/४००-४०१/२०१४ दि.१६/१२/२०१४

प्रस्तावना -

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्प राज्यात राबविण्यात येत होता. राज्यात सद्या अस्तित्वात असलेल्या सर्व रोग सर्वेक्षण व्यवस्थांचे एकत्रिकरण करणे, अत्याधुनिक माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करून सर्व स्तरावरील माहितीची देवाणघेवाण अधिक गतिमान करणे, स्थानिक स्तरापासून राज्य स्तरापर्यंत रोग सर्वेक्षण व्यवस्थेचे बळकटीकरण करणे, तसेच रोग नियंत्रणाच्या उद्दिष्टास हातभार लावणे, हा या प्रकल्पाचा प्रमुख उद्देश आहे. एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्पाचे मुख्यालय सहसंचालक, आरोग्य सेवा, पुणे-१ येथे आहे.

प्रकल्पाची उद्दिष्टे :-

- १) शहरी व ग्रामीण भागात रोग सर्वेक्षण व्यवस्था अधिक बळकट करून साथरोग उद्रेक वेळेत ओळखण्याची क्षमता विकसीत करणे आणि क्षेत्रीय पातळीवर साथरोग उद्रेक प्रतिबंध व नियंत्रणासाठी आवश्यक कृतीयोजना अंमलात आणणे.
- २) रोग निदानाची गुणवत्ता सुधारण्यासाठी प्रयोगशाळांचे सक्षमीकरण करणे तसेच अन्न व पाणी यांच्या गुणवत्तेचे नियमित संनियंत्रण करणे.
- ३) प्रकल्पांतर्गत समाविष्ट रोगांची तपासणी व उपचार यात सुधारणा करणे.
- ४) शहरी रोग सर्वेक्षण बळकटीकरण करणे
- ५) खाजगी वैद्यकीय व्यावसायिक, वैद्यकीय महाविद्यालये, अशासकीय संस्था तसेच जनतेच्या रोग सर्वेक्षणातील सहभागास चालना देणे.
- ६) रोग सर्वेक्षण विषयक माहितीचे दळणवळण अधिक गतिमान व सुलभतेने होण्यासाठी गावपातळी पासून राज्य पातळीपर्यंतच्या सर्व स्तरावर अत्याधुनिक माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करणे.
- ७) आरोग्य माहिती व जीवन विषयक आकडेवारी विषयी बळकटीकरण करून रोग सर्वेक्षण मासिक प्रगती अहवालात ठळक सुधारणा घडवून आणणे
- ८) रोग सर्वेक्षण कार्यक्रमाशी निगडित सर्व विभागांशी समन्वय साधणे.

सदर प्रकल्प राबविण्याकरिता सन २०१३-१४ पर्यंत केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणारा निधी परस्पर अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांना प्राप्त होत होता. त्यामुळे प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी प्रशासकीय मान्यता घेण्यात आली नव्हती. सन २०१४-१५ पासून केंद्र शासनाने निधी वितरणाबाबत धोरणात्मक बदल केला असून आता केंद्र शासनाचा निधी यापुढे राज्य शासनाच्या कोषागारात जमा होणार आहे. सदर निधी अर्थसंकल्पित केल्यानंतर त्याचे वाटप संबंधित कार्यक्रम अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांना करण्यात येणार आहे. याकरिता केंद्र हिश्यासाठी व राज्य हिश्यासाठी सदर प्रकल्पाकरीता खालील प्रमाणे लेखाशीर्षे उघडण्यात आली आहेत.

(अ) २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६-सार्वजनिक आरोग्य, ८००-इतर खर्च, केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ७५ टक्के), (०१) (२५) एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्प (एरोसप्र), (२२१०एफ२२८), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर), (तरतूद रु.३,२५,००,०००/- (केंद्र हिस्सा)

(ब) केंद्र पुरस्कृत योजना (राज्य हिस्सा २५ टक्के), (०१)(२६) एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्प (एरोसप्र), (२२१० एफ २३७), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर), (तरतूद रु.१८,००,०००/- (राज्य हिस्सा)

(क) २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६-सार्वजनिक आरोग्य, ७८९- अनुसूचित जाती उपयोजनेतर्गत योजना, केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ७५टक्के), (०१) (१०) एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्प, (२२१०एफ५५१), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर), (तरतूद रु.६२,६०,०००/- (केंद्र हिस्सा)

(ड) २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६-सार्वजनिक आरोग्य, ७८९- अनुसूचित जाती उपयोजनेतर्गत योजना, केंद्र पुरस्कृत योजना (राज्य हिस्सा २५टक्के), (०१)(११) एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्प, (२२१०एफ५६९), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर), (तरतूद रु. २०,८७,०००/- (राज्य हिस्सा)

(ई) २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०१, नागरी आरोग्य सेवा-विषमचिकित्सा, ७९६- जनजाति क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजनांतर्गत योजना, केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ७५टक्के), (०१) (२१) एकात्मिक रोग सर्वेक्षण कार्यक्रम, (२२१० एफ ७७४), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर), (तरतूद रु.३१,२७,०००/- (केंद्र हिस्सा)

(फ) २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०१, नागरी आरोग्य सेवा-विषमचिकित्सा, ७९६- जनजाति क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजनांतर्गत योजना, केंद्र पुरस्कृत योजना (राज्य हिस्सा २५टक्के), (०१) (३२) एकात्मिक रोग सर्वेक्षण कार्यक्रम, (२२१० एफ ८९२), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर), (तरतूद रु. १०००/- (राज्य हिस्सा)

वरील लेखाशिर्ष निहाय एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्पास रु.४,१८,८७,०००/- (केंद्र हिस्सा ७५टक्के) व रु.३८,८८,०००/- (राज्य हिस्सा (२५ टक्के) असा एकूण रु.४,५७,७५,०००/- इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. सदर प्रकल्पाच्या सन २०१४-२०१५ वर्षाच्या आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्पाची अंमलबजावणी करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच २०१४-१५ करीता सदर प्रकल्पाच्या रु.४,५७,७५,०००/- (अक्षरी रुपये चार कोटी सत्तावन्न लक्ष पंचाहत्तर हजार फक्त) इतक्या आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

हे आदेश वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला, उप विभाग तीन मधील क्र.४, परिच्छेद क्र. २७ (२) (अ) नुसार प्रशासनिक विभाग प्रमुखांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०१०६१८०८२८८८१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ज्ञा. ल. सुळ)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२. अप्पर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. आयुक्त, कु.क तथा संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई
४. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता महाराष्ट्र मुंबई/नागपूर
५. महालेखापाल, लेखापरिक्षा महाराष्ट्र मुंबई/नागपूर
६. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, आरोग्य भवन मुंबई
७. सहसंचालक, आरोग्य सेवा (हि. ह. व ज. रो) पुणे
८. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक रोग सर्वेक्षण प्रकल्प, पुणे
९. सहसंचालक, आरोग्य सेवा (अर्थ व प्रशासन) मुंबई
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
१२. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.

१३. वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी (सर्व महानगरपालिका)
१४. सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (जिल्हा परिषद)
१५. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
१६. मा. मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव
१७. मा. राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव
१८. मा. प्रधान सचिव यांचे स्विय सहायक, मंत्रालय मुंबई
१९. अवर सचिव, (अर्थ), (लेखा), (आरोग्य-७) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय मुंबई
२०. निवडनस्ती (आरोग्य-५)